



**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**



**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**



Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/19527 din 08.11.2024

La nr. 314 din 05.11.2024

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Pinzari Alexandr
Date: 2024.11.08 16:42:26 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ



Alexandr PÎNZARI

Ex.: CURMEI Vadim, Tel.: 022/257308

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2598
"11"	11 2024
Ora	



RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/10097 din 08.11.2024

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice (art. 2, art. 3 ș.a.)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este un grup de Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei de fundamentare, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota de fundamentare se menționează că: „Proiectul de lege se înaintează în vederea implementării recomandărilor din Raportul de audit al performanței „Contribuie Sistemul informațional „Vulnerabilitatea energetică” (SIVE) la un mecanism eficient de încadrare a consumatorilor casnici în categoriile de vulnerabilitate energetică, precum și de gestionare și monitorizare a măsurilor finanțate din Fondul de reducere a vulnerabilității energetice?”, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 18 din 30 aprilie 2024”.

În acest sens, în notă se menționează că: „Având în vedere că, pentru sezonul rece 2023 - 2024, compensațiile pentru energie erau incluse în facturile de plată pentru consumul de energie, ceea ce complica procesul de acordare a compensațiilor, se propune ca aceste compensații să fie acordate exclusiv direct beneficiarilor pentru familiile cu venituri reduse, oferind astfel beneficiarilor flexibilitate în gestionarea cheltuielilor pentru perioada rece a anului”.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin asigurarea implementării unor măsuri sociale ce țin de acordarea de compensații consumatorilor vulnerabili de energie.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
- d) analiza impactului de reglementare;
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.”

Nota de fundamentare stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite, precum și principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

În nota de fundamentare la compartimentul „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” se menționează: „Pentru sezonul rece al anului 2024 - 2025 se va elabora un nou mecanism de acordare a compensațiilor pentru consumul de energie în temeiul Legii nr. 241/2022. Respectiv, costurile de implementare a proiectului (inclusiv cheltuieli de distribuție) se vor încadra în limita alocațiilor aprobate în CBTM 2025 - 2027”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*”

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în acesta.

În proiect nu au fost atestate norme care induc confuzie în stabilirea procedurii de exercitare a atribuțiilor acestor entități.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

În nota de fundamentare se menționează că: „*Proiectul de lege se înaintează în vederea implementării recomandărilor din Raportul de audit al performanței „Contribuie Sistemul informațional „Vulnerabilitatea energetică” (SIVE) la un mecanism eficient de încadrare a consumatorilor casnici în categoriile de vulnerabilitate energetică, precum și de gestionare și monitorizare a măsurilor finanțate din Fondul de reducere a vulnerabilității energetice?”, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 18 din 30 aprilie 2024”.*

În acest sens, în notă se menționează că: „*Având în vedere că, pentru sezonul rece 2023 - 2024, compensațiile pentru energie erau incluse în facturile de plată pentru consumul de energie, ceea ce*

complica procesul de acordare a compensațiilor, se propune ca aceste compensații să fie acordate exclusiv direct beneficiarilor pentru familiile cu venituri reduse, oferind astfel beneficiarilor flexibilitate în gestionarea cheltuielilor pentru perioada rece a anului”.

Cu referire la „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” în notă se menționează:
„Pentru sezonul rece al anului 2024 - 2025 se va elabora un nou mecanism de acordare a compensațiilor pentru consumul de energie în temeiul Legii nr. 241/2022. Respectiv, costurile de implementare a proiectului (inclusiv cheltuieli de distribuție) se vor încadra în limita alocațiilor aprobate în CBTM 2025 - 2027”.

În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

08.11.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI, Inspector principal

Digitally signed by Curmei Vadim
Date: 2024.11.08 11:33:13 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

